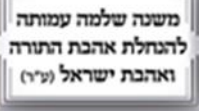

בעזרה שית
י"א סיוון
תש"פ
מסכת: כריתות
פרק: ה'
משנה: ב', ג'

שתי משניות ליום משנה שלמה

י"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)
מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרה"ק ישראל יצחק ב"ר אליהו זצ"ל

משנה ב'

אדם שנהנה בשגגה מן ההקדש, חייב להביא קרבן אשם, הנקרא 'אשם מעילות', וכן הוא צריך לשלם בעד מה שנהנה בתוספת חומש.

רְבִי עֲקִיבָא מְחִיב עַל סֶפֶק מְעִילוֹת אדם שיש לו ספק אם נהנה, או לא נהנה מההקדש, חייב לפי רבי עקיבא להביא **אָשֶׁם תְּלוּי** בגמרא מבואר טעמו של רבי עקיבא, שהואיל ופרשת אשם תלוי נכתבה בתורה מיד לאחר פרשת אשם מעילות, וכיון שפרשת אשם תלוי מתחילה במילים "ואם נפש כי תחטא" למדים שהאות ואו שנכתבה בתחילת הפסוק באה להוסיף על מה שלמדנו לפני כן, דהיינו באה להוסיף על אשם מעילות, שאם יש ספק מעילה חייבים להביא אשם תלוי **וְחֻכְמִים - פּוֹטְרִים** מלהביא אשם תלוי, לפי שסוברים חכמים שאשם תלוי מביאים רק על ספק חטא, שאם היה יודע בוודאות שחטא היה צריך להביא על חטא זה קרבן חטאת, אבל במעילה שגם אם ידע בוודאות שמעל, אין חייב להביא חטאת, אלא אשם מעילות, לכן על ספק מעילה אין מביאים אשם תלוי*. **וּמוֹדָה רַבִּי עֲקִיבָא, שְׂאִינוּ מְבִיא אֶת מְעִילָתוֹ** היינו שאינו צריך לשלם את הערך הכספי שנהנה ממנו בתוספת החומש **עַד שֶׁתִּתְּוֹדַע לוֹ** עד שיתברר לו שודאי מעל, **וְיָבִיא עִמָּה** עם הערך הכספי של המעילה **אָשֶׁם וְדָאִי** אשם מעילות. **אָמַר רַבִּי טַרְפוֹן: מַה לָּזָה מְבִיא שְׁנֵי אֲשָׁמוֹת** מדוע אדם זה צריך להביא שני קרבנות אשם, בתחילה אשם תלוי, ואח"כ כשיוודע לו יביא אשם מעילות **אֵלָּא, יָבִיא מְעִילָה וְחֻמְשָׁה** יביא את הערך הכספי של הדבר שיש ספק לגביו אם נהנה ממנו בתוספת חומש, **וְיָבִיא אָשֶׁם בְּשֵׁתֵי סְלָעִים** איל בשווי שתי סלעים, **וְיֹאמַר: אִם וְדָאִי מְעִילָתִי - זֶה מְעִילָתִי** הכסף שהביא בתוספת החומש, **וְזֶה אֲשָׁמִי** האיל הוא אשם מעילות, וכיון שהוא מתנה על האשם, שאם מעל ודאי יהא אשם ודאי, לפיכך צריך הוא להביא את ערך המעילה בתוספת החומש מיד, אע"פ שיש ספק אם מעל בכלל, שכן על האשם בלבד בלי הכסף אי אפשר להתנות, שהמביא אשם מעילות ולא הביא את כסף המעילה לא יצא **וְאִם סֶפֶק** ואם אשאר בספק היינו שלא יודע לי לעולם אם מעלתי - **הַמְּעוֹת** הכסף שהבאתי יהיה **נִדְבָה** להקדש, **וְהָאָשֶׁם תְּלוּי** והאשם שהבאתי יהיה אשם תלוי, ויכול להתנות על הקרבן לפי **שְׂמִמִּין שְׁהוּא מְבִיא עַל הוֹדַע** על מעילה ודאי, היינו אשם מעילות, **מְבִיא עַל לֹא הוֹדַע** על ספק מעילה, אשם תלוי, שכן בשניהם הוא מביא איל בן שנתיים בשווי של שתי סלעים, לפיכך יכול להביאו מספק ולהתנות עליו.

*בגמרא מבואר מדוע כך סוברים חכמים, שכן הם למדים גזירה שווה של 'מצוות' 'מצוות' 'מצוות' מחטאת, לפי שבאשם תלוי נאמר "ואם נפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצוות ה' אשר לא תעשינה", ובקרבן חטאת נאמר "ואם נפש אחת תחטא מעם הארץ בעשותה אחת ממצוות ה' אשר לא תעשינה", ולמדים שכמו שקרבן חטאת בא על דבר שחייבים על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת, כך גם באשם תלוי, שעל דבר שחייבים על זדונו כרת ושגגתו חטאת, יהיו חייבים במקרה של ספק אשם תלוי, ולכן יצאה מעילה שאין חייבים על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת. ויש מפרשים שכל שחייבים על שגגתו חטאת, חייבים על ספק שלו אשם תלוי, והנהנה מן ההקדש, שאינו חייב על שגגתו חטאת, אלא אשם ודאי, אינו חייב על ספק שלו אשם תלוי.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ג'

משנתנו היא המשך המשנה הקודמת

רבינו עובדיה מברטנורא

חטאת העוף ספק – האשה שילדה ספק מין פטור ספק מין חיוב, מביאה כבש לעולה ומתנה, אם מין חיוב יהא לחובה, ואם מין פטור יהא לנדבה. אבל חטאת מביאה בספק ואינה נאכלת, שמא חולין היא ומליקת חולין נבילה.
תעשנה ודאי – ותאכל לכהנים כשאר חטאות. **שממין שהיא מביאה** – שהרי פרידה אחת מן התורים או מן בני היונה היא מביאה לחטאת, בין ודאי יולדת בין על ספק יולדת.

אָמַר לו רַבִּי עֲקִיבָא לרבי טרפון: **נְרָאִים דְּבִרְיָךְ** נראה שאתה צודק בדבריך* **בְּמַעֲלָה מְעוּטָה** כשמדובר שיש ספק עם מעל בסכום קטן, שבכגון זה שווה לו להביא את סכום המעילה בתוספת חומש ולהתנות על האשם, וכך לא יצטרך להביא שני אשמות. אבל **הָרִי שָׁבָא עַל יָדוֹ סִפֵּק מְעִילָה בְּמֵאָה מָנָה** אם מדובר שיש ספק אם מעל בסכום כסף גדול, **לֹא יָפָה לוֹ** האם לא עדיף בשבילו **שְׂיָבִיא אָשָׁם בְּשִׁתֵּי סְלָעִים** כאשר יוודע לו שבוודאי מעל, **וְאֵל יָבִיא** עכשיו **סִפֵּק מְעִילָה בְּמֵאָה מָנָה** וכך לא יצטרך להביא את סכום קרן המעילה שהוא מאה מנה בתוספת החומש, שהרי על האשם בלבד בלי הכסף אי אפשר להתנות, כמו שביארנו במשנה הקודמת. **הָא** ומדבריו של רבי עקיבא אנו למדים **מוֹדָה רַבִּי עֲקִיבָא לְרַבִּי טַרְפוֹן בְּמַעֲלָה מוּעָטָה** שאפשר להתנות במעילה מועטת כדעת רבי טרפון, אלא שבמעילה בסכום מעילה גבוה סובר רבי עקיבא שהדבר לא משתלם, ולכן דעתו היא שעדיף לאדם להביא שני קרבנות אשם, היינו כשהוא בספק אם מעל - יביא אשם תלוי, ואח"כ שיוודע לו שמעל - יביא את סכום המעילה בתוספת חומש וכן יביא אשם מעילות. **הָאִשָּׁה שֶׁהִבִּיָּאָה חֲטָאת הָעוֹף סִפֵּק** כגון אשה שהפילה, ואין ידוע מה הפילה, אם הוא דבר שחייבת עליו קרבן, או לאו (עיין לעיל א, ד), שבכגון זה מביאה כבש לעולה, והיא מתנה עליו, שאם הפילה דבר שחייבים עליו קרבן, תהא זו עולת חובה, ואם הפילה דבר שפטור מקרבן, תהא זו עולת נדבה, וכן מביאה חטאת העוף מספק, ואין חטאת העוף נאכלת, ברם **אִם עַד שֶׁלֹּא נִמְלָקָה** אם קודם שנמלקה חטאת העוף **נוֹדַע לָהּ שֶׁיִּלְדָה וְדָאִי** וחייבת להביא קרבן וודאי- **תַּעֲשֶׂנָּה** את חטאת העוף **וְדָאִי** ותיאכל החטאת לכהנים, **שְׁמַמִּין שֶׁהִיא מְבִיָּאָה עַל לֹא הוֹדַע, מְבִיָּאָה עַל הוֹדַע** שכן את אותו סוג קרבן היא מביאה גם על הוודאי וגם על הספק, שכן היא מביאה תור או בן יונה לחטאת, בין שהחטאת באה על וודאי יולדת, ובין שהחטאת באה על ספק יולדת.

*שיביא את ערך המעילה בתוספת חומש ויתנה על הקרבן גם אם לא ידוע לו בוודאות שמעל.